

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Редакция и Администрация:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редації 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 604 060
"Валка Чеська" Лягон
Прага "Діло",
Рукописи не заєрґаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

СССР. дійшов до порозуміння з Англією та Францією?

ІНТЕРВ'Ю МІНІСТРА БОННЕ.

ПАРИЖ, ПАТ. У вівторок вечером розій-
шлася у Парижі вістка, що в Женеві дійшло до
остаточного порозуміння між Англією, Фран-
цією та ССРСР. Совіти буцімто прийняли фран-
цузьку тезу, в середу прийде остаточна поста-

нова британського уряду. Приготування текстів
порозуміння тривало б ще довгий час.

Мін. Бонне заявив у інтерв'ю представникові
„Парі Суару", що він сподіється успішного кін-
ця переговорів зі ССРСР. Паризька преса містить
оптимістичні кореспонденції з Женев на ту
тему.

Постанова Женев. „Комітету Трьох“

У СПРАВІ ДАНЦІГУ.

ЖЕНЕВА, ПАТ. „Комітет трьох“ зібрався
у вівторок перед полуднем під проводом мін.
Галіфакса, референта справи Данцігу. Комі-
тет поручив високому комісареві Бурггардтові
вернутися до Данцігу та приготувати звіт.

ЖЕНЕВА, РАЙТЕР. Комітет для Данцігу
рішив не вводити ніяких змін у відношенні
вільного міста до Ліги Націй.

Італія не виповість

АНГЛІО - ІТАЛІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ.

ЛОНДОН, ПАТ. „Таймс“ повідомляє у
телеграмі з Риму про поголоски, немовби у
зв'язку з італо-німецьким союзом італійський
уряд мусів виповісти Англії договір з минуло-
го року. „Таймс“ категорично стверджує, що
тепер ніщо не вказує на те, щоб італійський
уряд мав такий намір.

„Льогічний наслідок існування осі“

ГОЛОСИ БРИТАЙСЬКОЇ ПРЕСИ ПРО
НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКИЙ СОЮЗ.

ЛОНДОН, ПАТ. Італо-німецький союз
не зробив у Англії більшого вражіння, преса
тракує його байдужо.

„Таймс“ називає підписання союзу не
важкою подією, бо він не вводить нічого но-
вого: від коли повстала вісь, обі держави три-
мали тісний контакт та радилися — хоч Ні-
меччина перше ділала, а щойно тоді відбувала
конференції.

„Йоркшір Пост“ вважає, що Німеччина
вповні підпорядкувала собі Італію; тепер ні-
мецька пропаганда вже не зуміє дезорієнтува-
ти британської opinii.

„Манчестер Гардієн“ називає союз льо-
гічним наслідком існування осі, який нікого
не заскочив ані не занепокоїв. Хосен з нього
таким, що тепер ніхто не пробуватиме відтя-
гувати Італію від Німеччини теплими словами.

Ліга Націй супроти теперішньої міжнародної кризи.

ДВІ ЗАЯВИ У ЖЕНЕВІ.

ПРОМОВА МІН. ГАЛІФАКСА.

ЖЕНЕВА, ПАТ. Засідання Ради Ліги На-
цій у вівторок мало бути присвячене техніч-
ним і адміністративним справам. Тимчасом
закли воно почалося, забрав голос мін. Галі-
факс та виголосив заяву про загальне міжна-
родне положення.

Він ствердив, що випадки після вересня
1938 змусили британський уряд зайняти нову
політичну лінію та ПРИНЯТИ НОВІ МІЖНА-
РОДНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, що мають на меті
спротив проти всяких насильних розв'язок, які
ведуть до анархії та руйни цивілізації. Велика
Британія прийняла ці зобов'язання поза Лігою
Націй, бо у тій ситуації це було необхідне, але
вони ГОДЯТЬСЯ З ДУХОМ ЛІГОВОГО ПАК-
ТУ. Як ці розмови скінчаться, лорд Галіфакс
вихіснує першу нагоду, щоб повідомити про
вислід Лігу Націй.

Згадані випадки без сумніву мали ВПЛИВ
НА ПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧІННЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ
Ліги. Не зважаючи на те, британський уряд
стоїть на становищі, що необхідно зберегти
міжнародну співпрацю в рамках Ліги Націй.
Прийде ще хвилинка, коли всі народи могли-
муть мирно співпрацювати для загального до-
бра. Тимчасом БРИТ. УРЯД БОРОНІТЬ ТЕ-
ПЕРІШНЬОГО СТАНУ ПРОТИ НАСИЛЬНИХ
ЗМІН та старається, щоб перемогли чинники,
які можуть продовжувати солідарну, сильну
і практичну міжнародну співпрацю.

ПРОМОВА МІНІСТРА БОННЕ.

Опісля промовив мін. Бонне, підкреслю-
ючи, що не згадувати на засіданні Ради Ліги
Націй про теперішнє таке поважне міжнарод-
не положення було б парадоксом. ЛІГА НАЦІЙ
НЕ ЗУМІЛА ЗАПОБІГТИ ДЕЯКИМ ПОЛІТИЧ-
НИМ ПОДІЯМ, мусіла обмежитися до дуже
обережного становища. Та не значить це,
щоб треба було виріктися засад, які лучать
членів Ліги Націй.

Французький уряд є і далі вірний за-
саді безпеки, співпраці та миру. Народи сто-
ять тепер перед альтернативою співпраці або
насилля. Всі давні зусилля, щоб забезпечити
мир, ВИЯВИЛИСЯ БЕЗУСПІШНИМИ. Фран-
цузький уряд ствердив цей неуспіх і станув
на становищі, що безпеку, мир та співпрацю
можна досягнути іншими методами, на іншій
площині, тому приступив до низки перегово-
рів.

Ці переговори є в повній гармонії зі заса-
дами пакту Ліги Націй. Мін. Бонне погоджу-
ється з внеском Галіфакса, щоб закомунікува-
ти Лізі Націй вислід переговорів, як лиш во-
ни покінчаться.

Опісля Рада Ліги Націй прийняла звіт,
що торкаються технічних і адміністративних
справ.

Німецька преса не згадує про Польщу.

БЕРЛІН, ПАТ. Від кількох днів німецькі
публіцисти — без сумніву інспіровані офіцій-
ними чинниками — уживають нової тактики
ігноруючи польський чинник при аналізі по-
літичній чи дискусії у вступних статтях. Вони
згадують виключно про Англію та Францію
як про активні чинники міжнародного життя.
Ця тактика мабуть має на меті вбити клин між
Польщу та західні держави.

Німецькі літаки над польською територією

ВОЛЬШТИН, ПАТ. У вівторок в 17. год. по-
явилися над місцевістю Огра, 3 кілометри від
Мордону, 4 німецькі літаки, з яких один мусів
причепити. Пілотовував його цивільний летун 27-

літній Георг Дях, що вилетів зі Загану і заблу-
кався в дорозі до Ерфурту. Три інші літаки по-
кружляли над Огрою, опісля відлетіли.

—o—

Німецько-італійський пакт — це остоґога.

ГОЛОС ОФІЦІОЗУ НІМЕЦЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

БЕРЛІН, ПАТ. Коментуючи німецько-іта-
лійський союз, „Політш-Діпльоматіше Коррес-
понденц“ стверджує, що він є вислідом низки
фактів та довгої надуми. Інтереси обох дер-
жав ніде не є суперечні. Союз був необхідний
з огляду на спільний світогляд та реакцію на
останню зусилля у напрямі оточення. Суть
того союзу полягає на тім, що він становить
остоґогу: хто шкодитиме одному контраген-
тові або заатакує його, стріме рішучий спро-
тиг другого. Це повинно мати спасенний вплив
на тих, що мають змогу йти шляхом, який
уважають справедливим.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОМЕНТАРІ.

РИМ, ПАТ. Гайда на сторінках „Джорна-
ле“ Італії“ називає італо-німецький союз

останнім заканком до співпраці, що його Рим
та Берлін кидають демократичним державам.
Союз є оборонний. Він змагає не до стабілі-
зації теперішнього стану, лиш до рівноваги
сил та рівних прав. Німеччина й Італія не ужи-
ють перші сили для розв'язки отвертих пи-
тань.

„Попольо ді Рома“ підмічує у союзі три
моменти:

1 він не дає змогу легкодушно виканкати
світової війни.

2 він потверджує, що природний кордон
між Італією та Німеччиною визначено раз на
всє.

3 його ціллю є забезпечити мир та житте-
вий простір для обох сторін.

ГЕНЕРАЛ ФРАНКО ПРОЩАЄ НІМЕЦЬКИЙ
ЛЕГІОН.

БУРГОС, ПАТ. У вівторок відбулась у
Леоні прощальна ревія німецького легіону пе-
ред генералом Франком. Рано відплила з Лео-
ну перша частина німецьких воїнів.

—o—

Голандська королева у Брюсселі.

БРЮССЕЛЯ, ПАТ. Голандська королева
Вільгельміна приїхала на північний двірці у
вівторок в год. 16.30, де повитав її король
Леопольд, а військовий відділ віддав почес-
ть Артилерія дала 51 стріляв. Серед ентузіазму
населення король переїхав з королевою до
своєї палати, де представлено бельгійських
державних достойників, опісля відбулося при-
яття.

3 долі і недолі народніх комісарів.

ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ СОВІТІВ.

ТРОЦЬКИЙ.

Коли за морозних імливих жовтневих днів року 1917 зникнув у Петрограді уряд Керенського, а радіо оповіщало всім, всім, всім, що влада в Росії перейшла до якогось не цілком зрозумілого робітничо-солдатсько-селянського уряду, тоді у будинку міністерства закордонних справ з'явився перший представник цього уряду, перший наркоміндел (народній комісар закордонних справ). Це був Троцький. Але на цій посаді він пробув тільки кілька місяців.

Цього типового представника революції замінила людина, ніби й не цілком відповідна для тих бурхливих часів, коли здавалося, все старе мусить зникнути, а на його місці повстати щось нове, нікому невідоме.

Цей новий наркоміндел був Юрій Чічерін. Зі старого відомого шляхетського російського роду. Син відомого дипломата. Закінчивши московський університет, він вступив до міністерства закордонних справ, швидко пішов у гору, але захопившись революційними ідеями, подався до димісії і виїхав на еміграцію до Англії. У 1917 р. його там заарештували, але потім виміняли на заарештованого в Петрограді англійського амбасадора Бюкенена.

ЧІЧЕРІН.

Хоч і більшовик, Чічерін на тодшні часи ніяк своєрідне, суто панське життя. Він працював тільки вночі, у своєму розкішно умебльованому кабінеті в будинку наркомату закордонних справ, колишньому будинку московського мільонера Сави Морозова. В сусідній кімнаті стояв великий фортепіан, на якому годинами грав Чічерін, теж по ночах, а секретарі терпляче чекали на нього. Надхнення для музики і для дипломатії, Чічерін завжди шукав на дні склянки правдивого французького коньяку.

І треба сказати, що часом надхнення не зраджувало його. Досить пригадати його зручні шахові ходи на міжнародній дошці, знаменитий своєю несподіванкою рапальський трактат ССРСР з Німеччиною, завдяки чому обидві держави тоді загнані в кут, заняли певне становище не тільки на генуезькій конференції, але і в Європі. Або як він підтримав Туреччину, яка до сьогодні стоїла на краю загибелі, завдяки чому

повстали дружні взаємини між Туреччиною і ССРСР.

Взагалі Чічерін, може завдяки своєму татарському походженню, мріяв про близький контакт ССРСР з азійськими державами, зрозуміло, на засадах гегемонії.

Але тут йому вже не пощастило. Навколо нього вже плелися інтриги, ініціатором яких був найближчий співробітник Чічеріна, його заступник Літвінов. Це був уже зовсім інший тип. Із дрібних ремісників з Білостоку. Без ніякої освіти. Теж дуже здібний, але скоріше хитрий та спритний, ніж розумний. З багатим революційним минулим, значну частину якого провів за кордоном.

ЛІТВІНОВ.

І несподівано Чічерін довідався, що він по-важно хворий, мусить лікуватися, а всі справи передати Літвінову. Дедалі Чічерін падав уст нижче й нижче, поки не вмер у пляному стані до-слівно на бруку.

Здається у Літвінова авесь час була мрія стати за справжнього таки міністра закордонних справ, за такого, які бувають по капіталістичних країнах.

Уся його увага звернена була спочатку на визнання ССРСР державами, які того ще не зробили, а потім щоб навіязати з ними ближчі взаємини. Буцім-то щастило. Совіти визнала Північна Америка. Принято їх і до Ліги Націй.

З великою охотою Іздіва „Максим Максимович“ до Женев. Виголошував там промови, провадив дипломатичні розмови. Будував різні політичні комбінації. Але все це якось не збільшувало міжнародного престижу ССРСР. Навпаки: недовіра до такої дипломатії зростала.

Правда, може в цьому винний був „Максим Максимович“ провідник закордонної політики, а скоріше спричинялися до цього керманіс внутрішньої політики в ССРСР. Та якось байдуже ставали в Кремлі, в щільному оточенні політбюро, до спогадів давнього минулого, зв'язаних з „товаришем Кузнецовим“, бо такий був перший революційний криптонім Літвінова.

Одне діло було, коли він за давніх часів надзвичайно швидко провозив з закордону до Росії велику кількість зброї для революційних

випадів, переправляв закордон і звіти великі суми грошей для тих революційних цілей. Це був цілком реальний успіх.

І зовсім інше діло тепер, коли виїздить до Женєви до Лондону на коронацію англійського короля, зустрічається з різними амбасадорами.

НЕСПОДІВНА ДИМІСІЯ.

Отже цілком несподівано виникає непередбачена совітською конституцією комісія Верховної Ради в закордонних справах з улюбленим Сталіна, молодим Ждановим на чолі.

Тоді як на XVII зїзді партії Літвінов робив сам звіт із закордонної політики, на XVIII зїзді обіймає без нього.

І раптом, коли СССР зайняв виграну позицію на міжнародному форумі, коли не він, а до нього звертаються з пропозиціями, на останній сторінці замітки петітом в декілька рядків, що президент Верховної Ради СССР звільнила товариша Літвінова на його прохання від обов'язків наркома закордонних справ.

І дипломатія, і преса майже всіх європейських країн ламає собі голову: „Чому це сталося і то саме тепер?“

Безумовно Чічерін і Літвінов по суті були тільки технічні робітники, бо закордонною політикою в СССР кермує політбюро, але водночас вони були фахівцями, потрібними дорадниками в цій справі.

ЧИ ШУКАЮТЬ ВИГІДНІШІХ ПОЗИЦІЙ?

І хоч по суті відхід Літвінова не міняє нічого в цій справі, але не можна не помітити бажання в його звільненні (бо деж тут на власне бажання?) саме тепер продемонструвати зміни чи в напрямку, чи в методах закордонної політики.

Літвінов, як відомо, був досить догідливим партнером в усіх перетрактаціях зі закордонними державами. Отже чи немає в цьому звільненні його бажання надати собі більше ціни, бажання одержати кращі, вигідніші пропозиції? Чи немає в цьому звільненні його ніби „англофілія“, якщо таку назву можна надати совітському дипломатові, деякого натяку, що якщо не буде цих кращих пропозицій, вищого цінування СССР, то СССР може змінити закордонну політику на 180 ступнів?!

Трапляється часами дивний збіг обставин. Наприклад виголошує „вожд“ однієї країни своє незадоволення з приводу повстання за його кордонами певної автономної одиниці, і дослівно за кілька днів уже ця певна автономна одиниця зникає з волі іншого „вожд“ ніби цілком ворожого табору.

Або з'являється в дуже впливовій газеті країни думка, що революція в іншій країні, ніби цілком ворожого табору, могла би дати дещо позитивне, якби „вожди“ в ній не підпали так неарійському впливові. І в цій іншій, ніби цілком ворожій країні, зараз же зникають з міністерських фотелів неарійці — нарком закордонних справ Літвінов і нарком зв'язку Берман.

3 польської преси.

Іван українці є у Львові і коли їх нема.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ ДО МІСЬКОЇ РАДИ.

На запит, котрі групи найзавзятіше поборювали себе у виборах до Міської Ради у Львові, можна без найменшого сумніву сказати: Озон та єдики. Зрештою так було не тільки у Львові. Мимоходом згадаємо, що виленський єдицький „Глос Народови“ у своїх закликах до виборців, щоб голосували на „католицько-народову“ листу спеціально підкреслює: „Не голосувати на листу Озону“. Львівські єдики не хотіли навіть говорити з представниками Озону у справі спільного польсько-українського виборчого блоку у Львові. А всеж, коли йде про українців, то єдики й Озон у справі виборів до Міської Ради у Львові знайшли спільну мову. Безпосередньо після виборів „Слово Народове“ (ч. 143, з 23-го травня ц. р.) у статті п. н. „Вибірний успіх великої ваги“ написав:

„Польща прийме з радістю факт великої перемоги польщини в недавніх виборах. Вона не зайшла під тим оглядом ніякої лінії; в новій раді засідає на 72 різних 56 осіб. Здаємо собі справу, що внаслідок унеможливлення листування сила свідомих українців не могла у виборах виступити, але і там, де українські листи допущені, вони не зуміли склупити на собі пов'язаного більшого числа голосів“.

НЕАРІЙСЬКИЙ ЦЕНЗУС.

Справді досить цікаво. Уряд СССР року 1935 на 19 наркомівських посад мав 6 наркомів неарійського походження, тобто 30 відсотків.

На початку року 1938 кількість наркомівських тек значно збільшилася. Було їх 30, а наркомів неарійців було 6 (зрозуміло вже нових), тобто 20 відсотків.

А сьогодні на 44 теки є тільки 3 наркоми неарійці. Два брати Кагановичі та нарком лісової промисловості Анцелович. І то ніби зоря Кагановичів трошечки померкнула. Лазаря вже чомусь то не обрали на секретаря ЦК партії, а третій брат, Юлій, хоч і мав таке споріднення недавно зник з політичного об'єкту.

А свого часу позникали такі дипломати, ставники Літвінова, неарійського походження як Сокольников, Карахан, Раковський, Юренев. Правда є ще на своїх посадах і Майський і Суріц...

А головні обвинувачені всіх голосних судових процесів останнього часу були Зіновєв, Каменєв, Радєк, Розенгольц, Чернов, Ягода та інші. Можливо, що це пояснюється і деяким „троцькізмом“ усіх тих осіб...

МОЛОТОВ — ДОВІРЕНИЙ СТАЛІНА.

Теку наркоміндела взяв сам голова ради народних комісарів Молотов, людина великої волі й характеру, найближчий співробітник Сталіна і мабуть його наступник.

Цей рух, чи не слід уважати теж скоріше демонстративним. Бо занадто праці в такого комісара, щоб мати можливість віддавати всю увагу постійно закордонній політиці у всіх її дрібницях. Отже Молотова заступає й заступає перший його заступник, Володимир Патьомкін. 63 роки. З шляхетського російського роду. Скінчив історично-філологічний факультет московського університету. До революції педагог. По революції перейшов до дипломатії. 6 років у Туреччині, 3 роки в Греції. 3 роки в Італії. 3 роки у Франції. Три в центрі в Москві.

Він обіймає чомусь всі причорноморські країни, полішує так добрі взаємини з Туреччиною, і це саме тоді, коли Англія й Франція не мають змоги добалакатися остаточно з Туреччиною. Обсаджують досі вільні уже довгий час амбасад в Букарешті, у Варшаві, у Вашингтоні. Це не може свідчити про намір провадити якусь ізоляційну політику. Ні, навпаки. Але чи не свідчить це про бажання провадити ніби то самостійну закордонну політику СССР, на зразок старої царської російської? Не піддаватися цілком впливам Англії й Франції, а впливати самому на найближчих сусідів, тримати Чорне Море на замку для всіх нечорноморських держав?!

Або чи не є це бажання продемонструвати тільки можливість усього цього, вплинути цим і дістати кращі пропозиції, краще впливовіше місце серед інших впливових держав. І цим досягнути вже цілком інших цілей?!

Г. Л.

„сонішні проміння іралося на її волосся

надхити йому якусь чарівну міць“. Так читаво не раз в повісті. Пам'ятаймо, що також в щоденному житті гарне волосся підняти гідне. Як легко надати йому волосся блиск і по-

лиск неадляватим шампоном

BEZ MYDŁA
Szampion Czarna główka

В 2 відносна: для темного й світлого волосся 1—1 20/6 в порошку і у рідині.

сла голосів“. Просто. Але Озон уже стверджує з тієї нагоди „зник українських впливів у Львові“ і приписує велику заслугу в цьому „польському живилому“. Та як тільки „Дзєннікові Польському“ треба аргументу, то він не загнувшись писатиме про силу українців. Ось хочби в цій самій статті пишучи про те, що в одній з озонівських лист перепав пос. Роман Рудницький „Дзєннік Польскі“ пише:

„П. Рудницький став свого часу послом випадково, а саме завдяки українським голосам, що їх свідомо кинули на його українські організації, які поборювали д-ра Броніслава Войцеховського за його відому святоюрську промову. В деяких колах гадали, що п. Рудницький справді в нашому місті такий популярний, що приєднання його особи на спільну листу варто оплатити резигнацією з виразного ідейницького обличчя виборчої акції. Тимчасом, коли у самоуправних виборах бракло послові Рудницькому голосів національних меншин, а працівницькі й робітничі опозиційні кола мали кандидатів на листах інших груп із працівницьким характером — тоді перепав“.

Це ясне, що і в другім випадку, тобто тоді, коли говорять про те, що п. Рудницькому бракло голосів національних меншин, „Дзєннік Польскі“ мав на увазі українські голоси. Отже, як „Дзєннікові Польському“ треба довести якусь необхідну йому „правду“ і для того треба підкреслити силу українців, то він це зробить без вагання. Але як треба довести силу польського „живилому“, то він без надути писатиме про „зник українських впливів“. Словом: як треба українців, то вони є у Львові, як не треба, то їх нема.

ЮГОСЛАВІЙСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПОІДЕ ДО ЛЬОНДОНУ Й ПАРИЖА.

БІЛГОРОД. „Експрес Телеграф“ повідомляє, що югославійський міністр закордонних справ Маркович поїде з відвідинами до Львону й Парижа в половині червня ц. р. після повороту кн. Павла з Берліна.

ДО ДАНЦІГУ ПРИЙДЕ ШЕФ ШТАБУ С. А.

ДАНЦІГ, АТЕ. 9-го червня імовірно приїде до Данцігу шеф німецьких С. А., Люце, щоб узяти участь у дружинних змаганнях всіх штурмових частин С. А., що стоять у Данцігу та частин із Східної Прусії. Загальну кількість членів С. А. обчислюють на 10 тис осіб. Люце перебуватиме в Данцігу два дні.

ЯПОНСЬКІ ГРАТУЛЯЦІЇ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ Й ІТАЛІЇ

ТОКІО, ПАТ. Прем'єр Гіранума заявив представникам преси, що японський уряд переслав щирі побажання Німеччині й Італії з нагоди підписання італійсько-німецького союзу. Японія — заявив прем'єр — бажає вдерувати близькі взємини з Німеччиною та Італією.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ У БРНІ.

ПРАГА, ПАТ. У Брні прийшло вчора нечодом до маніфестації чеських фашистів проти жидів. Кількасот маніфестантів перейшло містом, викрикуючи домагання, щоб жиди покинули каварні й публічні локалі. Інших виступів не було.

МОТОЦИКЛІ

ЕЛЕКТРОМОНТАНА

100, 120-ий моделі 1939.

догідні умови, доставляти
15 БІВ. карбу на
Львів 10. згодом

101 14.22

На пляжу в купелевих костюмах

сфінкс

Е. ДУМІН

Львів Коперника 4

Дещо з життя Волині.

АРЕШТУВАННЯ М. ХАНЕНКА.

Луцьк має сенсацію: в суботу 13. травня арештували тут б. заступника начальника самоврядного відділу воєвідського уряду, нагородженого „золотим хрестом заслуги“ за часів Г. Юзефського, Михайла Ханенка. Ханенко, як твердить він сам, походить з роду гетьмана Ханенка. Знаний він ще на Волині зі своєї заможності — маєток на Сарненщині та двоповерховий дім у центрі Луцька (на спільку з ін.).

М. Ханенко політичним життям не цікавився і стояв від нього дуже далеко, а в своїй обережності, здається, перевищив усіх. Навіть уникав громадського життя. На одню погодився: бути головою церковно-релігійного т-ва ім. митрополита Петра Могили, що має кілька відділів на Волині й видає місячник „Шлях“. Має воно також дім, у якому живе єпископ Полікарп. Отже примусовий відпочинок М. Ханенка мусть трохи гальмувати згаданий церковно-суспільний апарат.

У зв'язку з арештуванням М. Ханенка влада перевела реалію в його маєтку та в помешканні в Луцьку й люстрацію т-ва ім. Петра Могили з згаданий домівок.

Причини арештування М. Ханенка громадянам невідомі. Зате ходять різноманітні сплітки, яких не можна брати поважно під увагу.

ЗАКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОЧАРНІ.

Як „Діло“ вже повідомляло, з розпорядження адміністраційної влади схищено працю й зачислено одну з найповажніших українських районних молочарень на Луччині, а саме: в с. Лаврові. Формальна причина закриття згаданої молочарні — недокладне виконання плану нового дому молочарні. Чи вдасться врятувати лаврівську районну молочарню, що давала щомісяця великі тисячі хліборобам багатьох околиць сіл, годі сказати.

З закриттям лаврівської молочарні на Луччині з п'яти українських районних молочарень залишилася чинні чинною всього одна — в с. Воронівці.

НАСТРОЇ СЕРЕД НІМЦІВ І ЧЕХІВ.

Царська влада охоче оселявала на Волині німецьких і чеських колоністів, даючи їм можливість набувати значні шматки землі. Очевидно, і чехи і німці живуть колоністами, з якою масою та зберігають усі свої національні особливості, навіть звички. Німеческі суди відмінно розуміють.

Останні політичні події в центрі Європи мусили струсувати цими колоністами. Доля Чехії дуже пригнітила її тутешніх синів. З одного боку, ненависть до німців зросла в них до краю, з другого — нема тут чеха, який не вірив би в незалежнення Чехії. Цікаво, що після катастрофи їхньої батьківщини чехи Волині стали ще більшими польськими патріотами.

ЛЬОНДОН, 23. 5. „Дейлі Експрес“ повідомляє, що підписаний вчора німецько-італійський союз має дві тайні клявузулі.

Перша з них стверджує, що один член не може без попередньої згоди другого вповісти війни. Цю точку вважають політики за безпекою Мусоліні перед тим, щоб Німеччина не почала напасної війни.

Друга точка торкається об'єднання команди. На випадок війни буде створена спільна найвища команда армії. В тій команді за-

Положення німців гірше. Більшість їх відпекується Німеччині, особливо Гітлера, бажаючи собі одного — спокійно жити та працювати. Але не всі й не завжди вірять у їх щирість. Меншість німецьких колоністів не йде вповні по цій лінії і навіть ворогує з першою групою.

Доходить до того, що одні одних уникають — одні з побоювання підозріння, другі — з нехиті до них.

Духовенство еванг.-реформованої церкви, до якої належить більшість тутешнього німецького населення (в тому числі і жінка українців), заманіфестувало свою активну лояльність спеціальною відозвою до вірних із закликом до субскрипції позички на ПОП.

НАПРЯМКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ РОЗБУДОВИ ВОЛИНІ.

Треба вважати за явище дуже характерне, що польський капітал не дуже претясе на Волинь, особливо туди, де життя вимагає коштовних інвестицій. Польські купці, що йдуть на Волинь із субвенціями в кишені, це переважно елемент легкокрилий: він так тут гніздиться, щоб кожної хвилини — при банкрутстві чи інших обставинах — міг знятися з місця й відлетіти. Їхня діяльність — це одяг, мануфактура, бекони, паливо і т. д. Там, де треба вложити не міліони, а сотні тисяч, їх нема.

І ось всі більші підприємства, які в інших країнах є в руках приватних капіталістів, тут на Волині творять самоуправи або просто уряд: копальні, лісовий промисл, збіжжіві елеватори і т. ін.

Прикладом згаданого явища може служити такий факт: На Волині дуже розвинена продукція олійних рослин, між іншим ріпаку, але через те, що будова солідної, модерної олійниці, яка була б умілі опанувати ринок сировини та збуту, вимагає поважних грошей, то аматорів навіть на таке рентовне діло нема (поважніша олійниця є лише в Ковлі). Словом, подібні інвестиції приватних капіталістів (поза жидами) лаяються.

І ось ідуть заходи, щоб побудувати в Рівному велику модерну олійницю коштом... держави.

Чи правильний це шлях, покаже недалека майбутність. С. С.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50' — у великій виборі у ШАПІРИ, Личаківська 1, 11

Тайні точки італійсько-німецької угоди.

сідатимуть 3 німецькі генерали і два італійські. Флота обох держав вестиме свої акції самостійно, за винятком тих німецьких кораблів, які підчас вибуху війни будуть знаходитися на Середземному Морі. Ті кораблі перейдуть під італійське командування. Летунство буде теж творити самостійні одиниці, але буде теж створена мішана німецько-італійська ескадра до диспозиції найвищої команди армії.

Чеські фашисти домагаються реконструкції уряду протекторату.

ПРАГА, 23. 5. ПАТ. Президент Гаха прийняв учора генерала Гайду і членів виконавчого комітету фашистської партії, які подали претендентів своє меморандум, у якому вони домагаються: 1) Реконструкції уряду в користь фашистської партії, яка в уряді не має тепер репрезентантів; 2) Проголошення в якнайкоротшому часі протижидівського законодавства; 3) Дати змогу фашистам організуватися

поза рямками партії національної спільноти. Тоді, коли чеська преса виступає сильно проти діяльності фашистів і закликає німецькі кола, щоб вони не переговорювали з меншою частиною народу і не повторювали помилок уряду Годжі дотично Геналіна, — німецька преса ставиться дуже прихильно до ініціативи ген. Гайди.

Жиди-спеціалісти мають повернутися до Німеччини?

ЛЬОНДОН, 23. 5. „Дейлі Геральд“ пише, що з уваги на недостачу робучих сил у Німеччині, влада покликала багато давніх жидівських спеціалістів і техніків на їх давні становища. Жидівські втікачі, що перебувають тепер в Англії, дістали листи від своїх давніх працевластів з Берліна й Відня із покликом вертатися. У всіх випадках жиди відповіли відмовою.

Міністерство праці в Берліні дало наказ промисловим фірмам і фабрикам приймати жидівських робітників, щоб таким чином збільшити німецьких робітників до праці, що

в'язуються з обороною держави. Багато жидівських лікарів покликали до служби в німецькій армії.

Галю! Провінція! РЕСТОРАН „під Короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— найбільша вибагливість, найліпша кухня, найдешевші ціни —

Доля української еміграції у Протектораті Чехії та Моравії.

Поділимо її на дві частини: стара і та, що щойно прибула з Карпатської України. Стара заступлена кількома організаціями, шкільними установами і поодинокими особами. З організацій варто згадати Український Комітет, нащадок кол. Українського Громадського Комітету, що розвиває морально-допомогову і, так сказати б, консульську діяльність — аж до видачі посвідок про ариєвність. Зі шкіл, розуміється, на першому місці стоїть єдина досі не-ліквідована висока школа — Український Університет; ця аполітична установа дістає підтримку від чеського народу в розмірі 200 тисяч чеських корон річно; що буде з нею від осені 1939 р. — невідомо. Українська гімназія в Маджарі (б. Жевницька) дістала „виповідь“ на першого липня цього року; в ній училися діти головно з Карпатської України, які нині, бідолахи, мусять вернутися до батьків і в свої села, де тепер мадярські школи. Українські організації роблять заходи перед Протекторатом, щоб утримати гімназію надалі — покищо з невідомими наслідками.

Поодинокі люди старої еміграції влаштувалися двома: старші й інтелектуальні працівники досі дістають скромну матеріальну допомогу від чеського народу на прожиття; чи вона буде продовжена, це вирішить питання життя, жебрі чи самогубства тих людей. Молодші пристосувалися до обставин і шоферують, коміснерстають чи заробляють фізичною працею. Дехто зі старої еміграції набув громадянство, яке тепер перевірюють і без сумніву ті, що мають забезпечені самостійним джерелом прожиття, втрачають громадянство і працю та певно їх виселять.

Прийшла хвиля емігрантів з Карпатської України. Мадярщина, зайнявши Карпатську Україну, натиснула так, що звідти виїхали всі ті, що не є автохтонами. Були то особи з громадянством чи ще без нього, щоб там не робили — були вчителями, лікарями, адвокатами, держ. урядовцями, агрономами тощо. Всі вони мусіли, кинувши все майно, забиратися геть! Ще добре, коли просто. Та в багатьох випадках виїздили, посидівши у мадярській темниці або в мадяр-

ському концентраційному таборі та скоштувавши усіх „благ“ такого сидіння. Гірко писати, але не сміємо промовчати того, що багатьох українців переслідували і карали мадяри чи „чорнорубашечники“ (організація москвофілів) на мстиві, безпідставні доноси деяких чеських урядовців, що кидали край, приписуючи своє нещастя... українцям. Робив дещо тільки німецький консул у Хусті, організуючи транспорт біженців, що мусіли в спеціальних поїздах відїздити через Будапешт та Відень до Чехії та Моравії.

Після приїзду на землі Протекторату, українці стрінулися з ворожим до себе відношенням багатьох чехів; але є і чеські організації, що гуманно ставляться до нещастя нових українських емігрантів. Одне тільки певне, що праці собі вони ніколи не можуть знайти, бо з відняттям Судетів і Шлеська та з хвилиною, коли відсталася Словаччина і Карпатська Україна, багато чеських працівників усілякого роду, які опинилися на Чехах та Мораві, без успіху підшуковують заняття для себе.

Наша еміграція, потовкшись якийсь час по добродійних установах, записується теж на працю до Німеччини. Відїзять головно до Брауншвайгу, де працюють на будовах міста та при шосових шляхах, заробляючи 6 марок денно без харчів. Наскільки маємо звідти вісти, люди працюють задоволені, як і обходженням. До них приглядаються і хто має якусь кваліфікацію, таким стараються дати заняття по фаху, напр. інжиніри чи лікарі. Мій знайомий д-р Гуменюк зі Сваляви опинився в транспорті робітників і по приїзді до Брауншвайгу йому дали працю лікаря з платнею по 200 марок місячно та ще й квартиру з харчами. Гірша ситуація тих працівників інтелігентів, що з огляду на вік вже не можуть фізично працювати; вони покищо залишаються на Чехах та Мораві. Зачуваємо, що ними має опікуватися Німеччина; як саме — побачимо опісля.

Такий стан річей з українською еміграцією в б. Чехо-Словаччині в половині травня ц. р. Олександр Мицюк.

Крем
магістра
в. ПАЗЬЧЕРСЬКОГО
усуває різниці
Чехія
Політич. д. р.

Міністр Чяно виїхав із Берліна.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке інформаційне Бюро повідомляє, що міністри Рібентроп і Чяно продовжували вчора пополудні розмови про теперішню політичну ситуацію. Зокрема обговорювали вони справи, зв'язані з підписаною німецько-італійською угодою.

Італійський міністр закордонних справ Чяно покинув сьогодні рано в год. 11. разом із своїм почотом готель „Альфон“. На двірці відвіз Чяно мін. Рібентроп. Італійського міністра прощали представники державної та партійної влади, міністри, представники війська та італійський амбасадор Атоліко.

Попис львівського „Луга“.

Серед нинішньої метушні у світі та зденервування й українського громадянства у Львові львівський „Луг“ уладив у неділю 21. травня руханково-спортовий попис. У гарному Луговому Городі зішлись львівські луговики та луговички і доволі численна публіка.

В год. 3. попол. почався попис мячевими змаганнями лугової дружини копаного мяча за мистецтво з Ютшиною. Лугова дружина виступила у добрій формі. Змагання скінчилися вислідом 2:2.

Відтак виступила чета львівських луговичок у народніх строях до ритмічних впраз до пісні „Ой там при долині гарматами зрїти“. Вправи виведено до співу в супроводі одної трубки. Далше виступила сотня львівських луговиків до нових вправ палицями, потім зайшла у ряди пів сотні луговичок до вправ мішзних. Одні і другі вправи виїшли гарно й рівно, було видно добру підготову. Далі були вже луговиків та луговичок, а потім львівські луговики пригладли публіці німецьку руханку на поручах і коні. До вправ на приладах виступило 40 луговиків. До попису дужання (важкої атлетики) були чотири пари. По вправах на приладах були ще вже руховиків на драбинах. З черги на площу виїшло пів сотні луговичок до вправ стяжками. Попис закінчився національними танцями: катериною, гречаниками й арканом.

Велике враження на всіх зробила збірка луговиків і луговичок на площі та винесення лугового прапора при звуках лугового гимну.

На цьому пописі виявилось, що львівський „Луг“ працює солідно, не зважаючи на велику метушню у світі. Колиб так усі лугові товариства в краю брали собі приклад з львівського „Луга“, то ціла Лугова Організація представляла б собою велику вартість і силу для українського народу.

Що буде з чеським золотом?

ЛЬОНДОН, АТЕ. У відповідь на інтерполяцію, чи британському урядові відомо, що суми, які доходять до висоти 5—6 мільйонів фунтів, що їх чехо-словацький уряд мав на своїх рахунку в Банку Міжнародних Розчислень у Базелі — перенесено на конто німецького уряду, віцеміністр заявив, що англійський уряд не має інформації про індиві-

дуальні рахунки клієнтів Банку Міжнародних Розчислень. Якщо йде про чехословацькі гроші, здепоновані в Англії, то їх не можна переказати німецькому урядові без згоди міністра скарбу. З тої відповіді виходить, що банк у Базелі признав німецькі претенсії до чехословацьких грошей, що їх незалежний чехословацький уряд там зложив був.

Амбасадор Рачинський вернувся

з ЛЬОНДОНУ до ВАРШАВИ.

ЛЬОНДОН, 23. 5. „Ксеценж Телеграф“ повідомляє, що польський амбасадор у Лондоні Рачинський покинув сьогодні Лондон і виїхав до Варшави, щоб відбутися важну кон-

ференцію з польським урядом. До Лондону вернеться амбасадор Рачинський імовірно в четвер.

НОРМАН ДЕННАЙ

Чари місяця.

V.

У моменті скрути та перепои енергійна людина скоро дає собі раду, інстинктивно знаходить вихід. Так запанував над ситуацією Іларіон, як це нераз раніше удавалось йому запанувати над галасливими зборами банкових вірителів. Тут була можлива лише одна дорога, один вихід і він його знайшов. А коли хто рішився на цей єдиний вихід, не зважаючи на протест зі сторони панночки в сукоңці, і коли вона відійшла до міста, щоб принести нову одежу для своєї приятельки, Іларіона знов покинула відвага. Він ішов поруч дівчини, що була завинена в його старий плаед, зажурений, мов винуватець.

— Це справді єдиний спосіб, якого ми могли жити, говорив не перший раз поважно. — Я розумію цілком вашу приятельку, коли вона протестувала, але тут дійсно нема другого виходу.

Босі ноги дівчини обережно та боязко ступали по траві горі стежкою, що провадила до замчища.

— Коли вже так сталося, що мені вкрадено одягу, то якимж могла я лишитися тут сама саміська без нікого, — казала вона.

— Я тільки того боюся, що ваша приятелька цілу вину зложить на мене.

— Ох, але вам не треба тим так дуже журитися. Вона вже зразу така недовірлива.

— Щастя, що ви не маєте її вадчі — сказав.

Вона глянула на нього.

— А знаєте що? Я вас знаю, пане Твайті! Ми вже давніше зустрічалися.

Іларіон пристанув здивуваний. — Що? Неможливо! Я певен, що якби я був вас стрінув колись раніше... — він не скінчив. Він мало не виповів у своєму збентеженні, що якби він був її раніше стрінув, то певно не був би її до віку забув, але він стримав й не сказав того.

— А всеж ми стрічалися — усміхнено говорила вона. — Ми зустрічалися кілька літ тому у домі могого батька. Я називаюся Діана Корт і ви були б давно це знали, якби ви були завдали собі труда і поспитали мене про це.

Іларіон знову щось хотів сказати, але замився. Дочка Джемса Корта! І аж тепер зрозумів він, чому її обличчя видалось йому знайоме. Він бачив її раз або два підчас гостини в домі Джемса Корта, ще коли вони були з собою добрі. Пригадав собі, що вже тоді признавав її досить гарною. Але він ніколи не доілював жінок.

— Коли так, — сказав — то ми з собою старі приятелі!

— А тепер і ви краще зрозумієте, чому я приходила до цього замчища. Мій батько мав колись намір купити цей замок, а на цю думку я сама його навела, прочитавши йому цілу історію замчища і привязану до нього легенду про камінь Джерента та віру у ворожбництво з того каменя. Розуміється, я в ті забобони не вірю, і коли я тут прийшла, то був це чистий жарт. Мені байдуже, та сама ніч така тепла, околиця приманчива! Чи ви ніколи не відчували на собі чару повного місяця?

— Ні, — сказав Іларіон і глянув на товаришку, загорнену в його плаед. — Ні!.. так... я сам добре цього не знаю.

— Отже я цікавлюся замчищем і коли наш співацький гурток приїхав у Ляйпуль на концерт, коли настала тепла та місячна ніч, то Мері й я задумали зайти сюди до замчища і побачити його в повній красі.

— Співацький гурток?

— Бо мусите знати, що я тепер незалежна жінка, що працюю сама на себе. Ми обі, я й Мері, належимо до цього гуртка, відколи я поєдналася з моїм батьком...

— Ох, — сказав Твайті — то в такому разі... — але тут вона раптово схопила його за рамя.

— Що тут таке? Мені здається, що я щось бачила, як порушалося! Ви не чули нічого?

(Продовження буде).

Ще нема остаточного висліді львівських виборів.

Головна виборча комісія ще не покінчила праці, зв'язаної з верифікацією виборів до Міської Ради. З уваги на те, що ще не всі окружні комісії перевели підрахунки голосів, треба сподіватися, що остаточний вислід виборів буде відомий не раніше, як у середу.

Вислід, що його ми подали вчора, мав провізоричний характер і не виключене, що в остаточному підрахунку зайдуть ще деякі зміни. І так кажуть, що Озон матиме 25 мандатів, ендєки — 22, ППС і демократія — 9, жиди — 16.

Хоча краківський „ІКП" пише, що згідно з його інформаціями справа українського мандату все ще актуальна, то досі нема про це ніякої офіційної вістки. Ходить чутка, що комісії таки уневажили всі українські голоси тому, що картки були друковані чи писані по українськи.

Вчора ми подали, що з озонівської листи перепало кількох кандидатів, між іншими проф. Г. Грабський і пос. Р. Рудницький. Сьогодні виявляється, що з тієї листи перепали ще й проф. Е. Ромер (який з Ст. Грабським творить т. зв. „Зедночене Полякуф Земі Червєньскей" і т. зв. „Зедночене Полякуф Земі Наруд"), безпартійний проурядовець проф. Надольський, ген. Балабан, дотеперішній радний Поратинський і дир. Жардецький. З листи ППС перепав б. радний інж. Гавснер. З ендєцької листи перепали: адвокати Янішевський, м-р Богданович, м-р Мацейко і Шклярчик.

Появилася чутка, що нововибрана рада не уконституується, що її розв'яжуть та що у львівському ратуші засяде знову державний комісар.

— о —

Положення польської меншини в Німеччині і становище польського уряду

ВІДПОВІДЬ МІН. БЕКА НА ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ.

ВАРШАВА, ПАТ. У відповідь на інтерпеляцію посла Ратайчика і Конечного у справі „політики взаємності у зв'язку з переслідуванням польської меншини в Німеччині", мін. Бек переслав таку заяву:

„Наведені в інтерпеляції факти переслідування польської меншини в Німеччині є предметом дослідів та належного зацікавлення уряду, який приважує до них належну вагу. Уряд змагає до того, щоб запевнити поль-

ській меншині в Німеччині належні їй права. Ті справи становлять один з розділів загальних відносин між Польщею та Німеччиною; я навістив їх основно у декларації на засіданні сойму 5. травня.

На інтерпеляцію посла Дудзіньського з 22. березня у справі „останніх випадків у Середній Європі" мін. Бек відповів, що він заявляв до тих питань становище у тій самій декларації.

Бритійська палата громад прийняла уряд. проєкт розв'язки палест. питання.

ГОСТРА КРИТИКА „БІЛОЇ КНИГИ".

ЛОНДОН, ПАТ. Палата громад закінчила 2-денну дискусію над новими урядовими пропозиціями у справі Палестини та прийняла їх 268-ма голосами проти 179-ох, при чім коло 160 послів, здебільша з урядової більшості, не голосувало.

В урядовім проєкті критикували головню два моменти: інтерпретацію декларації Бальфура та заборону жидівської імміграції по 5-ох роках. Багато бесідників домагалось,

щоб уряд не постановляв нічого у справі жидівського національного осідку, заки не вислухає опінії мандатової комісії Ліги Націй.

Рівночасно йшла дебата на ту саму тему у палату лордів. М. ін. атакував урядовий проєкт кентерберійський архієпископ, який висловив погляд, що попередній проєкт — поділ Палестини — був гірший ніж найновіший.

Кроваві бої на манджурсько-совітській пограниччі.

ПОВІТРЯНІ БОЇ.

СІНКИН, ПАТ. Підчас пограничних сутичок на захід від озера Бурун японці зістрілили від 20. до 22. ч. м. 7 літаків Зовнішньої Монголії.

ХАРБІН, ДОМБІ. На манджурсько-совітській пограниччі, у місці де Уссурі впадає до

Амуру, дійшло в останніх днях до сутичок між стежами японських та совітських граничних сторожів. Один японський старшина граничної сторожі загинув у часі, як повиня стежну службу на південній березі Амуру.

— о —

СССР БОЙТЬСЯ, ЩОБ АЛЯНДСЬКІ ОСТРОВИ НЕ СТАЛИ БАЗОЮ НІМЕЦЬКОЇ ВОЕННОЇ ФЛОТИ?

ШТОКГОЛЬМ, ПАТ. Часопис „Афтонбладет" повідомляє зі Женеви, що амб. Майський, запевнюючи фініандського делегата, що СССР не має засадничих застережень проти укріплення Аляндських островів, висловив побоювання, що на випадок війни Німеччина може зав'язати ті острови, замикаючи совітську флоту у фінській залив. Большевики бояться, щоб острови не укріплювали німецькі спеці; Німеччина буцімто робить у цій напрямі сильний натиск на Фінляндію. Майський мабуть домагався, щоб Фінляндія і Швеція дали точні інформації про плани укріплення островів та чисельність військових залог.

— о —

БРИТІЙСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА АРМІЯ ВЖЕ ПОДВОЇЛАСЯ.

ЛОНДОН, ПАТ. Міністр Гор Беліша заявив, що до 13. травня зголосилося до брит. територіальної армії 187.000 добровольців, так що вона має тепер 368.000 воєнів, отже більше, ніж це передбачує уряд, коли рішив подвоїти армію та піднести її на бойовий стан. Згідно з урядовим проєктом армія мала збільшитися лише до 340.000 воєнів.

ДВА НОВІ ВІЩЕКОМІСАРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У СССР?

МОСКВА, АНД. Приносить вістку, яку вважає правдоподібною, що на сесії найвищої ради СССР (яка піchnється 25. ч. м.) заіменують ще двох заступників наркома закорд. справ: б. генерального секретаря профінтерну Лозовського та заступника голови гоузіньського уряду Декамова.

Сойм і сенат.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

У вівторок перед полуднем відбулося пленарне засідання сойму, в якому взяли участь усі члени уряду.

Того дня завішено у соймовім будинку портрет бл. п. В. Славека, якого пам'ять вшанували послі 1-хвилинною мовчанкою. У зв'язку з тим марш. Маковський ствердив, що внесок пос. Желіговського не вимагає полагати.

Прем'єр прислав відповіді на інтерпеляції послів: Філіпінського, Путєка, о. Любельського, Ратайчика, д-ра Барана (у справі неспладаного прохання учителя з Філіпкович), Дудзіньського і Конечного.

У першій читанні відіслано до комісії урядовий законопроект про ратифікацію платаного договору з Францією.

Пос. Шиманський реферував законопроект про зміну деяких приписів про працю на Заолззю. Сойм прийняв законопроект у 2. і 3. читанні та ухвалив резолюцію комісії праці, щоб уряд вніс проєкт закону про робітничі представництва у заведеннях праці, яке обов'язувало б у цілій державі.

Пос. Лободзіньський реферував законопроект про поширення прав б. учасників незалежницьких змагань. Сойм прийняв законопроект (що його зміст ми подали передчором) у 2. і 3. читанні. Так само прийнято у 2. і 3. читанні законопроект про головну військову школу інженерії та поправки сенату до двох законів: про добровільний хрест і медаль та про реєстровий застав на машини й апарати. Законопроект про зміну судової ексекуційної процедури знов відіслано до правничої комісії.

НАРАДИ СЕНАТСЬКИХ КОМІСІЙ.

ВАРШАВА, ПАТ. У вівторок відбулися засідання сенатських комісій: бюджетової, комунікаційної, правничої та закордонних справ.

БУДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

Під проводом д-ра Зарицького розглядала законопроекти про додаткові кредити на телекомунікаційні видатки у зв'язку з прилученням Зволззю та налагодженням зв'язку з Литвою, і на покриття видатків зв'язаних з биттям більшов. Комісія прийняла оба законопроекти без змін.

КОМІСІЯ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Під проводом сен. Висоцького прийняла без змін законопроекти у справі ратифікації кількох міжнародних договорів: 1) з Німеччиною у справі граничного відтинка ріки Дрвєни, 2) з Англією у справі мита на деякі хемікалії, 3) з Німеччиною (додаткової господарської умови), 4) тарифового протоколу з Естонією, 5) торговельного договору та порозуміння у справі торговельного представництва з СССР.

КОМУНІКАЦІЙНА КОМІСІЯ

Під проводом сен. Добачевського прийняла законопроект про ліквідацію емеритальної каси залізничних земель б. німецької займанщини.

ПРАВНИЧА КОМІСІЯ

Під проводом сен. Фіхні розглядала законопроект про облігації та рішила передати його окремій підкомісії.

КОЛИ ВІДБУДЕТЬСЯ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ?

ВАРШАВА, ПАТ. Марш. Медзіньський значив пленарне засідання сенату на 31. травня, на годину 11.

НОВИЙ СОВІТСЬКИЙ АМБАСАДОР У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, ПАТ. У вівторок ввечері приїхав з Москви до Варшави новоіменований амбасадор Микола Шаронов. На двірці почитав його заступник директора дипломатичного протоколу О. Лубенський та совітський шпід-ж д'аффер Листопад з іншими членами амбасад.

СЛІДСТВО У СПРАВІ ІНЦИДЕНТУ ПІД КАЛЬТГОФОМ.

ВАРШАВА, ПАТ. У зв'язку з нападом під Кальтгофом польська влада наказала перештати відповідне слідство.

БУРІ НАД ПЕРЕМІШЛЕМ ТА БОРИСЛАВОМ.

ПЕРЕМІШЛЬ, ПАТ. У вівторок ввечері рейшла над Перемішлем сильна буря, що ділі прорвала електричні проводи. Болі злила паничі в кількох домах.

БОРИСЛАВ, ПАТ. Над Бориславом шалала у вівторок ввечері буря з хмарозонами. Потіки, що перепливають через Борислав, заливляючи низько положені долини, вихор скинув з мосту в ріку 15-літнього хлопця, якого ледви врятували. Також на Шкварі були сильні бурі, деякі ріки прибули.

По широкому світі.

Французькі воєнні кораблі випалили на відвідні британських, голандських та бельгійських пристаней.

У Марокку генеральний резидент обмежив рух у деяких приграничних і прибережних смугах.

Американський гідроплан „Енкі Каіпер" причалив у вівторок в год. 12,45. в Англії.

У Данії почалося всенародне голосування над зміною конституції, що обіймає скасування вищої законодавчої палати та виборче право від 23. року життя. Німці не взяли участі в голосуванні.

Бритійська королева мати мала прикий самоходний випадок: якийсь самохід виїхав на її самохід, який перевернувся. Королева виїхала з пригоди ціло.

Шведські жінки масово зголошуються до добровільної служби. У самім Стокгольмі, що має 550.000 мешканців, зголосилося 100.000 жінок.

Німецький міністр пропаганди Гебелс прийняв югословинського міністра освіти Шріца.

Американське підводне судно „Сквейліс" не може піднятися з морської глибини, бо його частини завила вода. Зорганізовано поміч для залоги.

Німецькі укріплення „Лінії Зигфрида" частинно залиті водами Рену, як твердить Аванс.

Французький міністр моринярки заявив у відповідь на інтерпеляцію, що причину пожежі корабля „Парі" ще не вдалося напевно ствердити.

У Палестинській місцевості Тулькарєн дійшло до поважної арабсько-бритійської сутички. Загинув 7 арабів та 3 англієйці.

З природи і життя.

Нове життя у воді.

Для праці на ріллі є потрібна земля. Не кожна земля надається до управи; до цього мусить бути спеціальний врожайний ґрунт. У такому ґрунті головну роль грають мінеральні солі з яких рослина будує своє тіло і пороватість, яка затримує тоді воду кончею для життя і росту рослини. Вода розпускає мінеральні солі і швидко тоді рослина може їх втягати і присвоювати. Тими прикметами врожайний ґрунт відрізняється від твердого підложжя нпр. від граніту чи кременя, які не затримують води.

ґрунт, де дозрівають рослини не мусить бути врожайною верствою поверхні землі, себто ґрунт у властивому агрономічному розумінні. Він може бути також штучний нпр. пісок, попіл та з домішкою конечних мінеральних солей.

Одначе найбільшим дивом у тій ділянці є рослинні культури плекані цілком без ґрунту.

КУЛЬТУРИ У ВОДІ.

В останніх часах звернули увагу на можливість росту та розвитку рослин у воді; такі культури рослин називаються „гідропонічні“. Можливість зросту рослин без твердого ґрунту у самій тільки воді з додатком відповідних мінеральних солей була відома вже давно. Тепер тільки йдуть проби використання цього явища на більшу скалю.

Звичайний ґрунт складається з розпущених і нерозпущених водою частин. Ті останні не грають у земельній господарці ніякої ролі. Це тільки середовище, де проходять процеси присвоювання поживи, мінеральних солей, рослинами.

Між рослинними культурами у ґрунті і у воді є основна різниця в густоті розчинів мінеральних солей, що доходять до корення рослин. Розчини мінеральних солей у ґрунті виступають як тонка пластинка на поверхні кореня; у водних культурах вони є розпущені рівномірно у воді, що з усіх сторін окружає коріння рослини.

МОРСЬКА РОСЛИНІСТЬ.

Що культура рослин у воді можлива, про це свідчить морська рослинність, т. зв. рослинний планктон.

Морські рослини використовують морську воду, що є дуже слабким розчином мінеральних солей. Морська вода взимі, при найбільшій концентрації мінеральних солей має всього 30—40 міліграмів (1 mgr. це тисячна частина грама) фосфорової кислоти, 50 mgr. азотової кисл. на 1 м. кубіч., — тоді, як азотородний земний ґрунт має пересічно 1—2 кілограми фосфорової кислоти і 200 гр азотової кислоти на 1 тону. Зате у твердому ґрунті більшу частину тих солей втягають тверді частини землі, — тоді як у воді вони цілком розпущені та їх безпосередньо можуть присвоювати собі рослини.

Прикладом такої буйної морської рослинності є багата рослинність, що покриває море Саргасса, через яку з трудом тільки може продертися заблуканий туди корабель.

ДОСЛІДИ ВЧЕНИХ.

Вже досліди Пастера вказали, що коли з частому мінеральному розчині засіяти дещо клітин дріжджів, то вони живо розмножуються і за якийсь час витворюють більшу масу живини. Ботаніки перевели такі досліди з вищихми рослинами. Ось нпр. проф. Порте виплекав зерна деяких рослин доставляючи їх кореням чистий мінеральний розчин з азотових, сіркових, фосфорних та кальорових солей, вапна, потасу, магну та за.

В останніх роках згадані спроби вийшли поза мури лабораторій учених і пестилися в руки промисловців. „Гідропонічними“ методами плекають нічкі квін і овочі. Перші такі спроби на більшу скалю пераєди в Америці у каліфорнійському університеті. В Америці існують вже три великі промислові станиці, що доставляють на ринок бараболю, помідори, буряки, моркву, ріпу та інші овочі виплекані водою.

В Англії культури рослин у воді знаходяться все ще у стадії дослідів. Головні досліди перевели там над помідорами. Вони показує, що деякі відміни цього овочу айше плекати у гідропонічних культурах як інші.

Причиною дуже добрих вислідів у культурі овочів у воді є те, що вони виключають усякі рослинні хвороби, які переносять на рослини шкідники, що живуть у землі, далі ліпша можливість контролю рослинних типів, можливість регуляції відживної вартости мінеральних солей та зменшення ручної праці.

У Франції справою гідропонічних культур займався Ж. Трюффо зі своїми помічниками у версайських лабораторіях. Він подає до відома свої висліди у французькій агрономічній пресі.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГІДРОПОНІЧНА КУЛЬТУРА?

Відповідний розчин мінеральних солей знаходиться в непропускальних збірниках, яких стіни зроблені зі спеціальних матеріалів, що є відпінні на хемічне ділання мінеральних солей розпущених у воді. Зверху збірники покриті решіткою, завдяки якій рослинність втримується понад рідиною; це хоронить рослину перед загинанням та не допускає до розмножування бактерій. Над решіткою знаходяться пластинки з фіброцементу з отворами, через які переходить біла рослин, так щоб розчин знаходився у темряві. Це має на цілі не допустити до розвитку у відживнім розчині водоростів, що відбирають рослинам мінеральні солі.

Розчини мінеральних солей мусять відповідати потребам даної рослини. Тут входять у склад розчини солі азоту, фосфору, потасу, вапна і магну. В малих давках треба також додатку бору, потрібного при переміні квітів в овочі і зрості насіння. У розчині мусить бути відповідний ступінь квасовости. У більшости випадків воду треба ще оґрівати нпр. електричними проводами.

На виставі садівництва були виставлені прегарні зразки версайських помідорів виплеканих у водних культурах. По 110 днях рослини доходили до 4 м. висоти і давали 5—7 кг. плодів.

КУЛЬТУРИ МАЙБУТНОСТІ.

Гідропонічні культури здобувають собі усе більше значіння. Найважлишою їх прикметою є те, що вони дозволяють на тісне розміщення рослин і великий урожай. З другої сторони така культура ауживає менше води, ніж її потрібно до зрошування поля.

Гідропонічна культура може вже у близькій майбутности змінити основну городничу культуру. Вона може змінити також економічні умовини багатьох неплодовитих діл земель та країн, якщо в них тільки є тепло і вода. Тоді нпр. ціла північна Африка і близька пустинна Азія могла б стати одним великим городом.

Гідропонічна культура може мати також велитенське значіння колись, коли людство так розростеться, що займе вже всю пригожу до управи рослин землю. Тоді вода стане новою стихією, що дасть почин новим культурам, і хто зна, чи океан не стане жителем людства.

За Ю. Делевським з „Посл. Новостей“.

Важне для пансіонів!

„Manufactura“

Коци чисто вовняні, бельські нижче фабричних цін випроудє українська блататня

Львів пл. Капітульна 3. Тел. 247-79.

Метеорольоґія і полове життя.

Недавно у швайцарській лікарській пресі появилася цікава стаття д-ра Кірхгофа про вплив метеорольоґічних чинників на полове явища і вагітність.

Згаданий лікар каже, що досі ще загально не доінують впливу космічних чинників на полове життя жінки. Досі загально досліджені і відомі такі явища у тій ділянці, як сонячні плями з їх 27-денною періодичністю, космічне проміння та вплив місяця. У часі повні та новика місяця виступає виразне збільшення часу появи періоду у жінок (статистика із 10.000 жінок). Подібно має існувати якийсь таємний зв'язок між припливами та відпливами моря і родами. Положити твердять на основі досвіду, що ліки що зміцнюють породові болі діють сильніше в часі відпливу моря. Згаданий лікар є протилежної думки; він каже, що найбільше число народин припадає саме на годину найбільшого припливу.

Важну роль при породі має відігравати також атмосферичний тиск, що має вплив на силу і частість породових болів. Крім цього великий вплив на полове життя мають зміни клімату, залежні від пори року. Так нпр. відомо, що поза-

подружні випадки вагітності та сексуальні злочини припадають найчастіше на весну. Знову ж найбільше насилання виснажливих блавог у вагітних припадає взимі. Таксамо час вагітності залежний від кліматичних чинників і пересічно в літі рівний 285 дням, у зимі 277.

Важну роль на хід родів виконує також світло. Як вказали відповідні обсервації найбільше насилання родових болів виступає пересічно між 20—23 год., 48,8 при. родів відбувається підчас дня, а 51,2 при. уночі. Кірхгоф перепродав відповідні досліди над мишами і ствердив, що по насвітленні їх червоними променями чи позафіолетними, вони інакше реагують у своїй сексуальній натузі. Згадані досліди стверджують також обсервації лікарів, про домашній вплив насвітлювання червоним світлом у випадках недорозвою родних органів.

Як видно з тих кількох фактів, людина не живе на світі відокремленим життям, але на неї діють усякі тємні і невидні сили, навіть промені, що зв'язують її долю в ріжних формах енергії розаитої у всесвіті.

Весняні новини
у великому виборі та
М'лянівські шовки

ПОРУЧАЄ

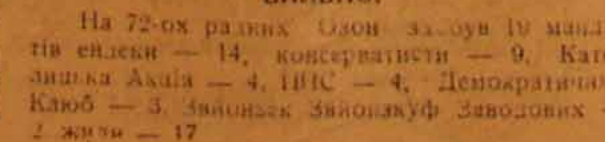
ЛЕЩКІВ

Львів, ул. Коперника 2.
Тел. 218-88.

Плътница, 24. травня 1880

М. Годубень.

Петербург, 24. травня. Вчора приїхав сюди польський шах. Цар і наслідник престолу приймали його на двірці і завезли до Зимової Палати.

— Зізд Українських Музейників, що
бутися цього року в Стрию в часі
Свят відкритий з причин від Стари
челезних. — Музей „Верховина“ в Стрию

МЕБЛІ

Диванні, спальні, комб.
кімнати, кухні, кімн.
нечі урядові.

„АРХО“

Львів, ул. Красіцьких 18, Тел. 272-04.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Слово те саме, а зміст ріжний.

Вибори — гарне слово і негірше має значіння. Памятаю я його від ранньої молодости, коли в хаті моїх батьків ішли розмови: віче, нарада, кацапи, народовці... падали назвища: Барвінський, Романчук, Марков, Дудикевич. Памятаю передвиборчу горячку і повиборчу радість чи смуток.

І тоді мені маленькому слово „вибори“ видавалося чимсь дуже святочним і величним. Мріяв я в тому часі про хвилину, коли і мені дозволить метрика стати в рядках виборців і підійти до виборчої урни з карткою.

Минулося. Минулися мої дитячі роки, минулися люди що агітували, минулися і ті, що кандикували, але слово „вибори“ лишилося, живе і напевно нас усіх переживе. Дістало тільки інший зміст і робить на мене інше вражіння.

Колись воно звучало більше на святочно, а тепер звучить більше на весело.

Тепер як хочуть люди розважитись трішки (а часи тяжкі, то за веселість нелегко!), тоді хтонебудь каже:

— Розкажу вам щось веселого! — і починає про... наприклад про вибори до міської ради міста Львова.

— Було то, каже, року божого 1939, Виложили списи виборців до контролю. Іду я перевірити, чи часом мене не опустили. Бачу опустили. Панство! Я тоді попав у таку лють, що мало вікон не побив. Як то? Мене старого львівянина, що двадцять літ тут живе. Питаю чому? „Бо видно не маєте громадянства!“ Показую легітиміацію — мало, приніс метрику, посвідку замешкання — мало. „Був такий (кажуть) достовірний чоловік, що заперечив ваше право!“ Як він називається, питаю. „Ми не є обов'язані вам ска-

зати!“ Ну і подумайте! Скреслили мене старого громадянина.

— Є, ви нам скажіть, щось справді веселого. Це все, що кажете — звичайна буденщина. Віце-маршала союму Мудрого скреслили, члена апеляційного суду скреслили, а ви нам про себе...

Тоді хтось інший:

— А я вам розкажу справді щось веселого. Емеритований радник суду приходить до виборчого льокалю віддати голос. „Ви вже голосували?“ — кажуть йому. „Не голосував“. „Маємо записане! Голосували!“ „Яким способом? Адже я досі був дома?! Видно хтось піднісся. Чому панове не ждали легітиміації?“ „Ми легітиміації? Бо... бо... це було перед полуднем. А ми ждаємо легітиміації щойно пополудні!“

— Це вже ліпше. Ану хто ще щось ліпшого скаже.

— Я!... Адвокат д-р Паньківський приходить голосувати. Станув у черзі, чекає. Перед ним якийсь обиватель. „Ім'я і назвище? — питають обивателя. „Д-р Паньківський!“ „Вулиця?“ „Сказав. Тоді правдивий д-р Паньківський підступає і каже: „Вибачте пане, але то я є д-р Паньківський!“ А звертаючись до комісії: „Прошу списати з тим паном протокол“. А комісія: „Ми не маємо обов'язку“. „В такому разі я зроблю вжиток з цього...“ — і обертаючись до лже-Паньківського: „Позвольте свою легітиміацію...“ Не докінчив, бо вже не було до кого. Обиватель опустив поспішно але свobodно, льокаль.

— Це справді веселе. Але я знаю ще веселішу річ.

— Ну? Що таке?

У Львові не вийшов ні один українець. Подумайте: на шістьдесят тисяч людей!

— Ха-ха-ха!

— Ги-ги-ги!

— Xi-xi-xi!

Отак посміються і вже легше на серці. Бє часи такі, що за сміх ще тяжче як за гроші.

Галактіон Чіпка.

— Хто виграв. В нинішнім тягненні Державної Клясової Львотерії впали такі вигри: 75.000 зол. на ч. 131413; 25.000 зол. на ч. 121688; 15.000 зол. на ч. 66111; 10.000 зол. на ч. 33110; 5.000 зол. на ч. 38175 67927; 2.500 зол. на ч. 21650 31543 на ч. 38175 38823 78501 80568 128366; 2.000 37389 38603 38823 78501 80568 128366; 2.000 на ч. 7367 10917 15989 16601 22124 23690 29429 34621 59975 63403 64021 72980 73352 77550 84720 97141 97393 98996 99115 131468 133617 1400836 144534 155827 160224; 1.000 зол. на ч. 17524 18002 20136 38725 40501 46772 50114 51773 52187 52462 53175 54050 58661 61684 63199 63555 73560 73632 82746 87511 95834 98146 99100 101414 105960 107214 114118 114865 128093 131823 132529 144573 149763 152466.

ХТО ХОЧЕ ПОЧУВАТИ СЕБЕ СВИЖО, В ПОВНІ СИЛ ДО ПРАЦІ, повинен бодай раз на тиждень пити перед сном склянку природної гіркої води Францішка Йосифа, яка основно прочищує кормовий провід, регенерує кров і побуджує тривогу і успішно загальмує перешкоди матерії.

— Нема „поляків-греко-католиків“. Згідно зі статистичними даними, що їх оголосила Католицька Агенція Телеграфічна, на основі метричного архіву про поляглих за незалежність Польщі між 1914—1920 рр. згинуло на всіх фронтах: 45.439 римо-католиків або 95,55 відсотків поляглих; 169 греко-католиків (0,35 відс.); православних 240 (0,5 відс.); протестантів 382 (0,8 відс.); жидів 932 (1,94 відс.); магометан 5, інших 401 (0,84 відс.); разом — 47.562. Ці статистичні дані найкраще доказують, що заперечення „Греко-Католика“ та його опікунів про існування в Галичині к. 500.000 „поляків греко-католиків“ є звичайними теревеннями. Одночасно історія виявляє, що за волю України згинули тисячі українців римо-католиків.

— Почтові посилки підчас Зелених Свят будуть доручувати листарі щойно в понеділок 29. ц. м. на другий день Зелених Свят. Харчеві посилки доручуватимуть без перерви.

— Чарівні спомини з весняних прогулянок записете найкраще, фотографуючи на свіжих матеріалах з фото-кранції Е-КОМП. Львів, Сикстуська 29., тел. 203.90.

— Защо вже не карують? Окружний суд у Львові засудив о. Миколу Мулярчука, б. завідувача парохії Верещиці на заплату 38,50 зод. гривини і судових коштів за те, що по Службі Божій з нагоди закінчення шкільного року замкнув „царські врата“ тоді, як шкільні діти ще співали в церкві. — Незадовго після того апеляційний суд у Львові засудив о. М. Мулярчука за „фальшування документів“ (окружний суд у Львові увільнив о. Мулярчука від цього звинувачення) на 6 місяців в'язниці з припиненням кари на 3 роки і на заплату судових коштів у висоті 60,25 зод.

— Львівська хроніка. В понеділок 22. ц. м. почався окупаційний страйк робітників у львівських броварах. Робітники домагаються, щоб дирекція прийняла до праці трьох усунених робітників. Переговори з дирекцією в інспектораті праці не довели до нічого. — З балконау І. Говорухи при вул. Бема ч. 18 впав на подвіря 3-літній хлопчина і важко потовкся. Його відвезли до шпиталю. — При вул. Стрийській наїхала автодорожка на 8-літнього хлопчика Л. Цібіцького, який потовкся. Хлопчиною заопікувався лікар.

— Арештування у Станіславові. Дня 19 ц. м. поліція перевезла реніцію у відділі В-ва „Батьківщина“, ч. красенний робітні і-ва „Основа“.

у сторожа дому п. Климовського, в бурсі української державної гімназії, у крамниці трико-тарських виробів п. Ольги Шурко і в деяких приватних помешканнях. З бурси забрала поліція двох учеників гімназистів, з „Основи“ дві сестри Навроцькі.

— Страшний буревій зі зливним дощем перейшов минулого понеділка 22. ц. м. над Лавочним у Скільщині. Ріка Опір виступила з берегів і забрала громадський млин у Лавочнім та к. 250 кубічних метрів паперівки і дерева зі складу фірми „Брати Гредлі“. Покищо ще не обчислили розмірів шкід, що їх заподіяли хвилі ріки Опору та гірських потоків, що виступили з берегів, на полях наших селян. Над Стриєм перейшла минулого понеділка страшна буря з градом, величиною курячого яйця, що заподіяла великі шкоди в садах і городах. Жертв у людях не було. — Над частиною ліманівського повіту лютувала буря зі зливним дощем, підчас якої нагнали хмаролім. Кілька рік виступило з берегів і знищили засіви на просторі 12 км. — Над Стриєю в б. Австрії лютувала буря зі зливним дощем і понищила телефонічні полунчення, дерева в садах та засіви на полях. Ріки у Стирії виступили з берегів. Над Віднем шаліла буря 12 годин і спричинила великі шкоди.

— Вбивство солтиса і стріли до війта. В Корничах пов. Самбір невідомий напасник застрілив крізь вікно солтиса Андрійшина. Поліція шукає за вбивником. — У Вільці Мазовецькій пов. Рава Руска невідомий напасник стрілив двічі крізь вікно до війта Романа Парліка, який вийшов живим і здоровим. Причина намаганого вбивства невідома.

— Краєва хроніка. В Дулібах пов. Стрий затону підчас купелі в ріці Стрию 13-літній Освальд Штайнінгер. Його тіла дотепер не віднайшли. В Зеленой пов. Навірня затону підчас купелі в ріці 7-літній Василь Козюк. — У Підмихайлю пов. Калуш утопилася в млинівці 53-літня Магдалина Олевич. — Гуцул з Жабя Петро Стеблюк вертався вночі з Дземброні до дому. По дорозі впав у пропасть і важко потовкся. Важко раненого Стеблюка відвезли до шпиталю. — В Угринові Середнім пов. Калуш згоріли будинки Дмитра Васютака та його двох сусідів. Матеріальні втрати дуже великі. У Станіславові впав під колеса льокомотиви 60-літній робітник Микита Гринишин. Важко раненого робітника перевезли до шпиталю, де він помер. — На дім Лейбу Бермана у Студеннім пов. Лісько напали грабіжники, вбили його 14-літнього сина, зрали в руку Лейбу Бермана, зламали хату, забрали 60 зод. Поліція засудила одного бандита, а за чотирма бандитами шукає далі.

Сензаційний процес у Лодзі. Минулого понеділка почався в Лодзі процес проти скарбових урядовців і податкових посередників, які продавали довірочні інформації скарбових урядів деяких торговельних і промислових підприємств. Торговля довірочними інформаціями відбувалася від довшого часу і щойно в 1938. р. інспекторат скарбової охорони викрив аферу та здемаскував кількох скарбових урядовців. На лаві підсудних засіли такі скарбові урядовці: Генрих Цесляк, Веслав Кафтанський, Генрих Рибіцький та Мечислав Філіпінський і податкові посередники: Хаїм Врублевський, Рифка Шварценберг та Ісаак Фрайндліх. Усі підсудні крім Цесляка не признаються до вини.

ПОЗІР!

Нашу крамницю з фарбами, лахерами, покостами та всіма господарськими артикулами
МИ ПЕРЕНЕСЛИ
до нового льокалю
в РИНКУ ч. 45. р.г. вул. ГРОДЗИЦЬКИХ.
Просимо відвідати нас на новому крамнику місці.
Кооп. „АРСОКРАМ“

Спорт.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ НА БУКОВИНІ.

ЧЕРНІВЦІ, 14. ц. м. Довбуш — Вікторія 3:1.

Довбуш виграв мистецьку стрічку з альпійською дружиною заслужено.

Довбуш (Садагора) — Манабі 2:2.

МАЗЕПА РОЗГРОМИВ ВАВЕЛЬ 6:1.

Перемога української дружини над Вавелем заслуговує на увагу тим, що Вавель — це давня Польська, кільмакратний мистець Вукозине (жов. ще 1907 р.). Мазепа існує щойно 2 роки.

ПЕРШИЙ ВИСТУП ЖІНОЧОЇ СЕНЦІЇ СТ. УКРАЇНА.

Україна — Дор 2:1 (4:15, 15:11, 15:2) і 0:2 (5:13, 14:15).

В понеділок 22. ц. м. розіграна жіноча дружина відбиванки перші товариські змагання зі скарбовою А-класовою дружиною Дор-у. На цій першій виступі ми виявили свої додатні і відомі сторони гри дружини, що їх досі не можна було жодні догадати на тріскагах. Зовсім не неміють наші амазунки стінати м'яча, довідувати і багато трігали несподіваною серце. Зате зовсім добре орієнтувалися і знайшли доволі азбиту гру; жіноча сенція має дуже добрий і талановитий матеріал, що має заперуку, що вже небагато Україна може отримати в найкращих дружин у Львові. Перший виступ, що закінчився перемогою і програмою України, треба вважати напевно успіхом молоді сенції. Сподіємось, що він буде заохотою до дальшої праці.

Направа жіночих торбинок
та продаж наймоднішої жіночої шкіряної галітерії по найнижчих цінах тільки в робітні розмірально-галітерійній
Н. Барер, Львів, Сикстуська 2
Гуртова продаж. Купуйте дамо відповідний рабат.

ТЕАТРИ.

Великий театр.
Середа 24. 5. год. 20. „Галушка Рома-рику“.
Четвер 25. 5. год. 20. „Оборона Кома-тин“.
П'ятниця 26. 5. год. 20. „Повісті поред“ — опера.
Субота 27. 5. год. 20. „Рісгого“ опера.
Театр Різнонародностей.
Від понеділка 22. V. до четверга 25. V. театр не працює.
П'ятниця 26. V. год. 20. „Ми були молоді“.
Субота 27. 5. год. 20. „Ми були молоді“.

Український Театр ім. І. Могилевського.

ЗОЛОЧІВ:
24. V. Кірка в Львові.
25. V. Прем'єра, комедія на 3 дії Кор-мандьського п. а. „Муза на Офелії“. По-статисом В. Блавацького.
31. Золоточів іде театр до Зборова і Тернополя.

Український Театр Ясифа Стадника (сеніора).

ДОЛІНА:
24. V. Сніг.
24. V. Хам.
25. V. Чарівна дівчина.
26. V. Ковалевич-Савицький.

Український Народний Театр ім. М. Садівського.

МРАЗНИЦЯ:
26. 5. Півня Вєсиду.

ТУСТАНОВИЧІ:
27. 5. Півня Вєсиду.
28. 5. Непалка Полтава.

Український Хор Дм. Котка.

24. V. Книжничі.
26. V. Явча.
27. V. Вурштан.

КІНА.

АМІНЬ: „В коханні жакон“.

АПОЛОН: „Д-р Кільдер“.

АТЛАНТИК: Анімація у фільмі „Готел зі Нор“.

БАВКА: „Памі міністер гула“ та ко-лірова гротеска.

БАЛТИК: „Тваро минулого“ і „Роберт і Вертер“.

ВАНДА: „Робінаон Круа“ і „Комі-еса змислена“.

ГРАЖИНА: „Реша“ і „Справа 777“.

ЕВРОПА: „За подорожні провини“.

КАСІНО: „Життєві сцени“.

КОПЕРНИК: „Павни на відлани“ (Діна Дарбін) і колорова гротеска.

МАРУСЕНЬКА: „Безадлині“.

МЕТРО: „Як вам до вподоби“ і „Ве-села трійка“.

МІРАЖ: „Нага правди“.

МУВА: „Хижі малені“.

ПАВЛО: „Чорний Пірат“.

ПАЛАС: „Материнство“.

ПАТРИЯ: „8 пави із Оксфорду“ („Моя малені“).

РАЯ: „100 днів Неполіона“.

РІЯЛЬТО: „Інотитутка“ (Діна Дар-бін).

РОВОС: „Пригода під Парижем“ та до-датки.

СВІТ: „Памі сирі“.

СВЯТОВИ: „Пісня засуджених“ („Ка-ліф в Багдаді“).

ОТНІВІВ: „Небезпечно кохання“ і ре-вія.

ТОН: „Поверт виле“ і „Валета сирі-чакі“.

УТІХА: „Сиріт перелеток“.

ХІМЕРА: „Чотирих на сиріт“.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(пл. Марійська ч. 5)

„Битва над Ізонцо“.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

СЕРЕДА, 24. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Рамішній денник, 7.15 Плеті, 8.00 Для шкіл, 8.10—9.00 Для найм. ді-тей, 11.00—11.25 Для шкіл, 11.30 Для по-боранців, 12.03 Полудня авдіція, 13.00—14.00 Перерва, 14.00—14.45 Плеті з по-позиченням, 14.45—15.30 Госп. вісти, 14.50 Біржа, 14.55 Програма, 15.00—15.30 Кон-церт для молоді, 15.30—16.00 Музика, 16.00 Попол денник, 16.05 Госп. вісти,

ПОТУ НІГ, РУК І ПАХВИН
УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВ-ЮЧИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПУДРУ
Пробні й пакет 30 сот.
CSAVE
Виключна продаж в перфумерії С. Федера
Львів, Сикстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

16.20—16.35 „Небезпечно кохання“ (пода-гощина сутра), 16.35—17.00 Віснеча, 17.00—17.15 Віснеча, авдіція, 17.17—18.00 Концерт, 18.00—18.05 Вичучі вісти, 18.00—18.30 Для сіл, молоді, 18.30—18.40 „На-ша мова“, 18.40—19.00 Рекортаж з ви-права до Африки, 19.00—20.00 Концерт, 20.00—20.15 Для сіл, 20.15—20.35 Про-дужеження концерту, 20.35—21.00 Інформ. авдіція (деман), 21.00—21.30 Шоцеж. Концерт, 21.30—21.45 „Пародіанн вірша“, 21.45—22.00 Король Отандіава Август, 22.00—22.30 Слуховище, 22.30—23.00 Лег-ка музика, 23.05 Закінчення програми.

ЧЕТВЕР, 25. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Раміш денник, 7.15 Плеті, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плеті, 8.50 Вичучі вісти, 11.00 Для шкіл, 11.25 Плеті, 11.30 Для по-боранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 По-луд авдіція, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господ. вісти, 14.50 Біржа, 15.00 „Гайде-ри“ (для молоді), 15.15 Клопоти і поради (діалог), 15.30 Орхестра, 16.00 Денник, 16.05 Госп. вісти, 16.20 Кулєт, життя сіл (для дітей), 16.40 Концерт військ. орх., 17.15 Інформація, 17.20 „Ворданів-ські городні“, 17.30 Орган, 17.55 Ворота Охоту (сутра), 18.05 Вичучі вісти, 18.10 Концерт тріа, 18.30 Опер. арії, 19.00 Танс. орх., 20.00 Для сіл, 20.35 Інф. авді., 21.00 Сирітка, 21.30 „Неполіон“ (авдіція), 22.00 Спорт, 22.05 „Львівські обрави“ (транс-м. з життя) 22.25 „Література політ. пере-мін, 22.35 Літерат. фрагменти, 23.00 Ос-татні вісти.

П'ЯТНИЦЯ, 26. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Рамішній денник, 7.15 Плеті, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для глядачів, 11.00 шкіл, 11.25 Плеті, 11.30 Для авіоборан-ців, 12.03 Полудня авдіція, 14.00 Ін-формація газети в українській мові, 14.10 Плеті, 14.30 „Вояк, пси і люди“ (літ. фрагмент), 14.45 Госп. вісти, 14.50 Львів. біржа, програма, 15.00 Для молоді, 15.25 Спорт, 15.35 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.20 Гутірка з недуками, 14.35 Фортепіано, 17.10 Рентатій, 17.20 Америкавські пісні, 17.40 Варіація Дал. Охоту, 17.50 Вичучі вісти, 17.55 Камер. концерт, 18.30 Театр Улви, 19.00 Концерт розривковий, 20.00 Для сіл, 20.35 Ін-форм. авдіція, 21.00 Орасторія Гайсина, 21.40 Нові течії — нові люди (авдіція), 21.55 Камерт, 22.25 Літ. фрагмент, 22. Інформ. авді., 23.00 Кінеш програми.

ЗАКОМ. РАДІО.

СЕРЕДА, 24. ТРАВНЯ 1939.

ВИГОРОД 20.00 Транс. опери, **БЕР-ЛІН** 20.15 „Фавет“ — симф. Лішта, **БРАТИСЛАВА** 20.40 Словацькі пісні, **БУДАПЕШТ** 20.20 Симф. концерт, 22.00 Циганська орхестра, **ВІДЕНЬ** 19.50 У-країнські комунікати, 20.15 Концерт, 22.30 Віданська музика, **ГАМБУРГ** 20.30 „Вільний Острів“ оп. Веєбра, **ЛОН-ДОН** 20.00 Промова англ. короля, 21.00 Радіокабарет, **ПРАГА** 20.00 Концерт, **ШТРАСБУРГ** 20.80 Концерт (Ветомеж), 21.30 Оуачоні муз. комедії.

ЧЕТВЕР, 25. ТРАВНЯ 1939.

ВИГОРОД 21.00 Народ. музика, **БЕ-РОМІНОТЕР** 20.45 Сучасна музика, **БРА-ТИСЛАВА** 20.35 Пісні Белі (коп.), **ВІ-ДЕНЬ** 19.50 Українські комунікати, 20.15 Радіокабарет, **ДАЯТЦІЯНДЗЕНДЕР** 20.15 „Роберт Кот“ радіоні пісеньки, 21.00 Концерт, 22.30 Тріо Крайцера, **ФЛЮ-РЕНЦІЯ** 21.00 Розривкова музика, 22.10 Танцова музика, **ЛОНДОН** 21.00 „Пра-шання Донжуана“ (муз. сир.), **МІЛАН** 21.00 „Певр Гит“ Ібона, **МІНХЕН** 21.00 Концерт соліста (Шуберт), **ПРАГА** 20.50 XI. Симфонія Ветомежа, **РІМ** 21.00 „Кора-бель-принц“ Вагнерівська опера, **СОФІЯ** 20.00 Розривк. музика, 21.00 Камер. кон-церт, 22.00 Танс. музика, **СТУТГАРТ** 20.00 Муз. слуховище, 22.30 Танс. музика.

П'ЯТНИЦЯ, 26. ТРАВНЯ 1939.

ВИГОРОД 20.00 Опіа, Берліа 20.15 Розривк. музика, **БРАТИСЛАВА** 21.00 Оперова музика, **БУДАПЕШТ** 19.50 „Вільний Острів“ Веєбра, **ВІДЕНЬ** 19.50 Українські комунікати, 20.15 „При-смерковані алісирі“ опера Гейс, **ФРАНКФУРТ** 20.15 Соловисті Кассела, **ГЕННІСБЕРГ** 20.15 Концерт, **ЛІЯН** 20.15 „Піах Соловисті“ ком. оп. Довіша, **МІНХЕН** 20.15 Концерт, **ПАРИ ПТТ** 20.15 Ветомеж, **СОФІЯ** 19.45 „Оудження Фа-ста“ оп. Берліола, **СТРАСБУРГ** 20.30 „Християн Колумб“ оп. Мильтава.

Б ржа.

Львів, 22. травня 1939.

ГРОШІ

Бельгі беллі, 90/92—90/92, Доллари америк. 3.32/30—3.32/30, Доллари канад.—3.32/30—3.32/30. Фавор. гол. 20/92—20/92 Франки франц. 14/12—14/12, Франки шв. 12/10—12/10, Фунти англ. 24/95—24/95. Луада данч. 100/25—100/25 Кор. японск. 11/34—11/34, Корони норв. 12/32—12/32 Корони шведскі 12/87—12/87, Ліри іт. 15/00—15/00, Марки фінляндскі 11/3—11/3, Марки нім. срібні 8/00.

Амціт.

Банк Польський 110/00, Цукор 35/00—36/00, Вугіль 34/50—35/50, Ліпшон 89/01—89/00, Моджея 19/75—19/00, Островей 77/00—77/00, Старатовичі 34/50—34/00, Лі-рардіа 50/00—50/00, Габербурш 62/50.

Папери.

4 і тіа внутрішня 60/50, 3 інієстіційна 1 ем 80/00, сирія 00/00—00/00, 2 ем. 31/00 сирія 00/00—00/00, 3 конверсійна 65/00 з кодінова 62/00—62/00, 4 прем. дол. 39/0, 4 консоліційна 61/50—61/00.

Тенденція авдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

Львів, дня 24. травня 1939

1 кг. масла десер. олію без оіах. 2.85
1 кг. масла боч. з оіах. 2.90
1 а. молока аол. 0.17—0.18
1 кг. нєш аол. 0.05
Тенденція на масло авдержана; на молоко та півна авдержана.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Подяка.

Сподобалося Всевишньому поклонити до Себе 13. 5. 1939 р. нашу Найдорожчу Сестру, Тету і Бабулю. В тяжкій хворобі горі ми зазнали багато тепла і помочи від пн. Крутасія у часі недути дорожї Покійної за що в цім місці саздаємо їм ширю подяку.

Не менше ширю дякуємо Вл. п. Д-рові Коцубі за безкорисну лікарську опіку і поміч для Покійної до кінця її життя.

Сердечну подяку складаємо також Ви-сокопреподобному Духовенству, авіверше-ше о. сиріт. і парох. Бродів о. М. Деє-тинському за уділення Найсвят. Тайн, о. проф. А. Зафівському і о. Е. Лабін-ському за відправу парастасу. Всім Вєс-отіам: о. М. Деєтинському, о. Деєтан. Д. Міхурові, о. проф. А. Зафівському, о. М. Феденішникові, о. Е. Лабінському, о. Ко-вальчуківі і о. Жолковичеві за авіли-чення похоронів своєю присутністю. Дя-куємо о. М. Феденішникові парох. Чєгіз і о. Л. Руссову парох. Пониковині за авіорухливі слова над могилою Покі-йної як дружини і співробітничі о. Томи Дуткевича, пароха Цішоє, основника і першого прєзидєнта Красового Товари-ства „Сільський Господар“ і члєна ба-гато інших устанав. Складаємо також по-дяку о. проф. М. Осалні як директорові „Бонна“ і члєнам хору цього Товари-ства за гарний опів. Дякуємо Високотпа-ванном Павлам: п. Шамбєлєвоні Дєро-вичеві і п. Кушнєвоні, що без огляду на значну відсталість прибули на пєй сум-ний обрід, щоб авіапати останню прислу-гу Покійній. Вєснці дякуємо авіакомом і авісім, що авіали участь в цьому сумному обріді.

Родина.

Бродів, 18. травня 1939.

1071

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Ліцею і Гімназії Рідної Школи в Тернополі подає до відома, що подання в справі допущення до вступних іспитів до I, II і III кл. гім. треба авіести найпізніше до 15. червня 1939, а до IV кл. гім. і II кл. ліцею най-пізніше до 10. червня 1939. — Подання до IV кл. гім. і II кл. ліц. спрямову-вати до Кураторії Л. III. О. черєз Ди-рекцію гімназії. — Рєчєнєш вступних іспитів подамо до відома пізніше. 1053

МЕШКАННЯ

СОНЯЧНЕ, трикімнатне мешкання, ком-парт, околиня вул. Потопського зараз до-книжимо. Відомість: „Сільський Госо-дар“. Руська ч. 20. — Тєл. 230-53. 1060

КУПКО — ПРОДАЖ

МАРКУ Карпатської України на конвєрт Львів і Пєстє рєстантє Довуа особиста а пєчаткою „Відєрїтїя соїму“ авдіція. 2604132.

МАШИНИ до писання Адлер україн-ськo-польськi: дешєво прєдє Іванович, Львів, Токаєвського 19, тєлєфон 246-40. 1066 1-3

ДІМ мурований, новий, 6 кімнат, пєчєни-ца, отодєла, прєдєм за 4.500 авді. Крєш-шин, Бродів, пов. Львів, конуація авіобусова Львів—Остріа. 1067 1-3

МАЛА КАМЕНІЧНА в горєді, 2 прєчє-кати мєшакни на прєдєм. Ціна сиріа 30 тєсїч, 20 тєсїч готівкою. Зголєшєня Таравькова, вул. Зіморєвїча 2 авді 4-4. 1074 1-3

ЛІТНИЦА

ЖИВЕЦЬ-ЗЕЛЕМЯНКА біля Гребєнєв, Пансіон, купєлі солїна Яодєжа, дешєво лїкуванїя і прїємний відпочїнок. Дя-даїтє прєспєкту. 1062 4-10

ДОРА, вул. колїзова, сирїтні кімнати і верандами. — Пєрїоряднє утрїмєня, рєкламєві ціни. Зголєшєня на мїсцє Анна Романовїч. 1066 5-1

ЛІТНІЯ ВИПОЧИНОК у Крижєді у мє-лювїнїтїя околїні Галича від 1. червня для лїтїнїка, вигїдні кімнати а пїшє утрїмєнням — купєлі в Лукаї і Лєвє-шї — прєгульїки та оудїєння рєзєкї і памєток старїйшого Лєвєчє. — Зголє-шєня до Адмїністрєції „Лїтє“ на „Крїлєс“. 1072 1-4

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ, мовограмї, ТАБЛИЦІ, аві-нує найдєшєвіше прєрє та сирїтє укрї-ськє рїтїванє авіаєдєла ВОЛДІСЬ МІР ЯРОШ, Львів, ул. Сєвєжєчє 1. 26411-1

ЗА МАТУРУ найтравнїші памєти а золотї, срібнїх вїпробї, годїшєня і рєчєвє найдєшєвіше Вандєр, — 413 Шїавонї оліє. 990 13-3

ДО ВАРШАВИ, ЛОДЗІ, а прєкортє прєвєзїтє товари авіамої: Оєдєрї „CRACOVIA“, Кавємїрїєвська 34, тєл. 208-42 — Магазїнє товари, мєбї. 1069

СІТКОВІ сорочкї мужєскї 8.90, 4.90 мє глїєскї Лїдо 7.90, гарні жїночї і мє-жєскї пїжамї в 15 гатїшєх 8.00, 12.50, 16.90, лїяні 13.80. „Астрє“ фабрїка вє-ля, Львів, Сикстуська 2. 1064 1-3

ОГОЛОШЕННЯ

Найкрєщє ПАСТА авіа мїсцє українська авіа мїсцє авіа мїсцє

з ФАБРИКИ ХЕМІЧНІХ ВИРОБІВ

„БЛИСК“

ЛЕВИЦЬКИЙ і СКА

Станїславїа, ул. Жульєвїчє 1

Годїшїнїкї ПЕРСТЄКІ СЕРПНІ СТОЛОВІ ЗАСТАРІ

Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО

ЛВІВ • ПІЛСУАДСЬКОГО 10

ПРІЙМАС ВЄСЬКІ НАПРАВАМ — КУПЄ ЗАПІСКИ

50 ЗОЛОТИХ ЛЕДІВІ

ГЕРМЕТИЧНІ САНА

дають за 10 сотїкї авді — 1 дїєтє лєду — найдєшєвіше прєрє з сирїтї Сикстуська ч. 12. (пр. Сикстуська)